

DİN K.A.B. 10. sınıf 1. dönem 2. YAZILI ÇALIŞMA SORULARI

SORU 1. İmandaki tasdik ve ikrar kavramlarını açıklayınız?

Tasdik 1. Doğrulama, gerçekliğini kabul etme, inanma, iman etme, gönülden bağlanma.

2. Allah'ın (cc), peygamberi aracılığı ile göndermiş olduğu şeylerin doğruluğuna kesin olarak inanma, içtenlikle bağlanma

İkrar 1. Kabul etme, DİL İLE SÖYLEME, doğrulama, onaylama, itiraf etme.

2. Allah'ın (cc) varlığına ve birliğine iman eden bir kimsenin Müslüman muamelesi görebilmesi için inanmış olduğu değerleri sözlü veya fiilî olarak dışa yansıtması

NOT: İmanın geçerliliği için kalp ile tasdik yeterlidir. Ancak kişinin mümin olarak bilinmesi ve ona göre muamele görmesi için imanını ikrar etmesi gerekir. İkrar, müminin kalbindeki imanı söz ile açıklaması anlamına gelir.

SORU 2. *Allah'a iman etmek ne demektir? (yani İslam'a göre Allah'a nasıl inanmalıyız?)

A- Allah'a Tevhid inancıyla (Allah'tan (cc) başka tanrı olmadığına, O'nun denginde bir varlık olmadığına) iman etmek,

B- Zati ve Subûtî sıfatlarına tam ve eksiksiz olarak yani Allah'ın EN MÜKEMMEL (En üstün özelliklere sahip), noksanlıktan (ACİZLİKTEN, eksiklikten) uzak bulunduğuna inanmaktır.

SORU 3. İMAN-İBADET-AHLAK KAVRAMLARI AÇIKLAYINIZ? (yani İMAN VE SALİH AMEL İLİŞKİSİNİ AÇIKLAYINIZ?)

İman ile amel arasında güçlü bir ilişki vardır. **İman**, akıl sahibi olan her insanın Allah'a (cc) karşı yerine getirmesi gereken ilk sorumluluktur. İnsan inandıktan sonra iman gereği olan **amelleri (eylemleri)** de yapmakla mükelleftir

İman ve sâlih amel (ibadet-ahlak) birbirleriyle **sıkı bir ilişki** içindedir. Ama farklı kavramlardır. **Mesela:** İnsanın ruhu ve bedeni farklıdır ama ilişki içindedir. Ruh bedeni etkiler, beden de ruhu etkiler. İslam'ın bedensel kısmı (somut) uygulama kısmı **SALİH AMEL'DİR**. İslam'ın ruhsal kısmı (soyut, özü) (gönül, kalp) **İMAN'DIR**.

Salih amelde bulunan (ibadet ve güzel ahlak) Müslümanın **İmanı güçlendirir**, kuvvetlenir. Salih amel (ibadet ve güzel ahlak) eksikliği **inancımızı zayıflatır**.

İmanda bir **eksiklik** olursa (İmanın altı şartından birine dahi inanılmaz ise, kalben onaylanmaz ise, kabul edilmez ise) iman biter, Müslüman olamaz. Örneğin Ahirete iman edilmez ise veya Kur'an-ı Kerime iman edilmez ise yani **KALBEN** kabul edilmezse, onaylanmazsa (tasdik edilmezse) yani inkâr, ret edilirse Allah katında Müslüman, Mümin olamayız.

Salih Amelde (İbadet veya Ahlak) **eksiklik** olursa İmandan çıkılmaz, sadece İman zayıflar. Örneğin, Ramazan Orucunu tutmayan imandan çıkmaz, yine Müslümandır sadece günaha girer, imanı zayıflar. Veya Dedikodu, iftira yapıyorsa kul hakkına girer, dinden çıkmaz, yine Müslümandır, ama imanı zayıflar.

SORU 4. Taklidi iman ile Tahkiki imanı tanımlayınız?

İman, gerçekleşme şekline göre taklidî ve tahkiki olarak ikiye ayrılır.

Taklidî iman, herhangi bir naklî ve akli delile dayanmaksızın kişinin içinde doğup büyüdüğü çevrenin inanç ve değerlerini taklit etmesi ile oluşan imandır. Bilgisiz olduğu için İmanı zayıftır..

Tahkikî iman; naklî ve akli delillere, araştırma ve kavramaya dayanan imandır. Bilgili olduğu için İmanı güçlüdür.

SORU 5. İman esaslarının özellikleri nelerdir? Yani imanın geçerli oluş şartları nelerdir?

1. İman esasları tevhit ilkesine dayanır. İnsan sadece Allah'a (cc) kulluk etmeli, hiçbir şeyi O'na ortak koşmamalıdır.

2. İman esasları bir bütündür. İnanılması gereken ilkelerin hepsine birden inanmak gerekir.

3-İman esasları Kur'an ayetlerinde de zikredildiği üzere insanın fitratına uygundur. Çünkü insanın varlığı da onun huzuru için tavsiye edilen bu esaslar da aynı kaynağa dayanmaktadır.

4. İman esasları sade, açık ve anlaşılır mahiyettedir. Akliselim tarafından kolaylıkla idrak ve kabul edilecek niteliktedir.

5.İman, insanın özgür iradesiyle bilinçli bir şekilde yapması gereken bir tercihtir. İman konusunda dinde zorlama yoktur.

6. Kur'an-ı Kerim ve hadislere dayanan iman esasları zamana, topluma, insana göre değişmez, kesinlik içerir.

SORU 6. *ALLAH'IN (İLÂH/TANRI) "VAR" OLDUĞUNU "İntizam (Düzen) Delili" ile YANİ metodik olarak (Kozmolojik Kanıt, Somuttan Soyuta, AKILSAL, FELSEFİ) KANITLAYINIZ?

I. basamak: Evrende bir DÜZEN (Armoni) görmekteyiz.

II. basamak: Aklın ortaya koyduğu "Her düzenli Şeyin bir Düzenleyicisi bulunur." ilkesi vardır. ●Örneğin: sıra düzenlidir ve bir planlayıcı öznesi olan marangozu vardır.

III. basamak: (SONUÇ- ÖYLEYSE) - O halde bu evrene de bir düzen veren, DÜZENLEYEN yüce bir varlık olmalıdır ki O da Allah'tır.

SORU 7. *Allah'ın BİR (TEK) olduğunu AKILSAL (yani FELSEFİ) kanıtlayınız?

I-EVRENDE BİRDEN ÇOK TANRI OLSAYDI EVRENDE DÜZEN BOZULURDU. HER TANRI KENDİ İSTEĞİNİ YERİNE GETİRMEYE ÇALIŞACAK FAKAT İSTEKLER ÇATIŞINCA EVRENDE KAOS OLACAKTI.

II-FAKAT EVRENDE BİR KAOS YOK İSE düzen var ise O HALDE EVRENİ YÖNETEN, YARATAN TANRININ TEK OLMASI GEREKİR.

SORU 8. *a)Allah'ın Zati (selbi) sıfatı ne demektir? Ve bu sıfatları Türkçe anlamlarıyla yazınız. ?

(NAHL/60-) "En yüce sıfatlar ise, Allah'ındır."

A-ZÂTİ ÖZELLİKLER (sadece ve sınırsız olarak Allah'ta bulunan başka varlıklarda olmayan sıfatlar)

1-Vahdâniyet : Allah'ın bir ve tek olması

2-Vücut : Allah'ın var olması

3-Kıdem : Allah'ın başlangıcı olmaması, ezelden beri var olması (ezelî olması)

4-Bekâ: Allah'ın sonu olmaması, sonsuz olması (ebedî olması)

5-Muhâlefetün lil-havâdis : Allah'ın sonradan yaratılanlara benzememesi, eşi ve benzerinin bulunmaması

6-Kıyam bi-nefsihî : Allah'ın kendi kendine var olması, var olmak için hiçbir varlığa, hiçbir Şeye ihtiyacı olmaması

b) Allah'ın Subûtî sıfatı ne demektir? Ve bu sıfatlarını Türkçe anlamları ile yazınız?

B-SUBÛTİ ÖZELLİKLER (Allah'ta sınırsız olarak bulunup, yarattığı varlıklara ve özellikle çok sevdiği için sınırlı olarak insanlara hepsini verdiği sıfatlar)

1-Hayat : Allah'ın ölümsüz hayatı vardır, diridir, canlıdır

2-İlim : Allah her şeyi bilir. (insanlar da bilir ama her şeyi bilemezler, bilgileri sınırlıdır.)

3-Semi : Allah, her Şeyi duyar (işitir)

4-Besar : Allah her Şeyi görür

5-İrade : Allah'ın sonsuz iradesi vardır, istediği Şeyi diler ve o olur

6-Kudret : Allah'ın sonsuz kudreti vardır, her Şeye gücü yeter.

7-Kelâm : Allah, konuşur.(Peygamberler, melekler ile ve insanlar ile konuşur.)

8-Tekvin : Allah, her Şeyi yaratandır.{İnsanları, doğayı, Şifa, rızık, nimet, başarı v.b. Yaratan, izin verendir.}

Esma-i Hüsna nedir?

Allah'ın güzel isimleri denir. Allah'ın (cc) isimlerini ve onların anlamlarını bilmek; bu isimlerin kâinattaki tecellileri (yansıma) üzerine düşünmek kişinin Rabbine yakınlaşmasına, imanın kuvvetlenmesine vesile olur.

SORU 9. Tevhid inancı ve Şirk inancını açıklayınız?

I-Tevhit: Tevhit; Allah'ı (cc) zatında, sıfatlarında ve fiillerinde birlemek, O'nun tek ve eşsiz olduğuna inanmak, yalnız O'na tapmak ve şirk koşturmamaktır.

Tevhit inancı, Kelime-i Tevhit "La ilahe illallah Muhammedün Resulullah". (Allah'tan başka tanrı yoktur, Muhammed Allah'ın elçisidir) ile ifade edilir.

b-Şirk: 1. Denklik, ortak olmak. 2. Allah'a inanmakla birlikte başka varlıkları da tanrı kabul etme. 3. Zatında, sıfatlarında, fiillerinde, yaratma ve emretme konularında Allah'a başka bir varlığı denk görme.

Tevhit inancının aslı Allah'ı (cc) zati, isimleri ve sıfatları ile en doğru şekilde tanımak ve anlamaktır.

İhlas suresinde "De ki: O, Allah birdir. Allah Samed'dir (Her şey O'na muhtaçtır, O, hiçbir şeye muhtaç değildir.). O, doğurmamış ve doğmamıştır. O'nun hiçbir dengi yoktur." buyrulur.

SORU 10. *Allah inancının İnsan Hayatına Katkıları:

- Allah'a iman eden insanın kalbi ve ruhu huzurlu ve doygundur. "Bilesiniz ki Kalpler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur." (Ra'd suresi, 28)
- İman eden kişi, Allah'ın (c.c) emrettiği şeyleri yapmaya ve yasakladıklarından kaçınmaya çalışır. Böylece sorumluluk duygusu güçlenir.
- Allah (c.c.) inancı insanın anlam arayışına bir cevaptır. Allah'a (c.c.) iman etmekle insan kendi varlığı, evrendeki konumu ve varoluşla ilgili temel sorulara cevaplar bulur.
- Allah'a inan kişi karşılaştığı engeller ve güçlükler karşısında ümidini yitirmez, dünya hayatının bir imtihan yeri olduğu bilinci ile insana yakışan davranışlarda bulunur.
- Allah (c.c.) inancı, ahlaki değerlere kaynaklık eder ve insanı erdemli kılar.
- Allah'a inanan insan, diğer varlıklara bir emanet olarak bakar ve onlara zarar vermekten kaçınır.

İMANIN BİREYE VE TOPLUMA FAYDALARI:

İMAN, **Bireyi** Güzel ahlaka yönlendirir. Kaygıdan uzak tutar. Yalnızlıktan kurtarır. Huzurlu ve güvenli hissettirir.

İMAN, **Toplumda** Birlik, düzen ve istikrarı sağlar. İyilik ve merhamet duygularını canlı tutar. Yardımlaşma ve dayanışmayı artırır.

TAKVA nedir?

Takva 1. Bilinçli davranma; uyanıklık, dikkatli olma, sakınma, korunma, korkma.

2. Kulun zihnini ve kalbini, kendisine Allah'ı unutturacak her şeyden uzak tutması, koruması.

SORU 11. İslam Dininde Dua ve Tevhid inancı bağlantısını bir cümleyle kısaca yazınız?

İhtiyacımız için dua ederken her şeyin yaratıcısının (rızik, şifa, başarı vb) sadece ve sadece Allah olduğunu bilerek sadece Allah'a dua ediyor başka bir tanrıdan (lat, menat, zeus, apollo vb) istemiyor ise şirk inancına düşmeden TEVHİT inancıyla Allah'a dua etmiş olur.

II- Aşağıdakileri Tanımlayıp birer Örnek veriniz?

Fiili Dua: Allah'ın evrene koyduğu yasalara, kurallara (fiziksel/biyolojik/toplumsal) uygun gerekli tedbirleri alarak GAYRET göstermesine fiili (davranış) dua denir. Örnek: Sağlık için doktora gitmek, ilaç kullanmak vb.

Kavli Dua: Tedbirden sonra sözlü olarak Allah'a dua etmek Örnek: "Allah'ım eş Şafi ismin ile bana şifa ver, sağlık ver."

TEVEKKÜL İNANCI: İŞTE FİİLİ VE KAVLİ DUADAN SONRA ALLAH DUAMIZI KABUL ETTİYSE şükür etmek, KABUL ETMEDİYSE sabır gösterip ALLAH'A GÜVENMEYE, İŞİN SONUCUNU ALLAHA BIRAKIP VEKİL KILMAYA "tevekkül inancı" denir.

SORU 12. A1- Dinin kaynağı, çıkış yeri, temeli nedir? (Sadece Kavramın adını yazınız?) A2- Kim ile başlamış, kim ile bitmiştir?

VAHİY YANİ ALLAH VE PEYGAMBER. Yani ilk peygamber Hz. Âdem (a.s.) ile başlayan İSLAM DİNİ, son peygamber Hz. Muhammed (s.a.v.) ile tamamlanmıştır.

B-DİN VE İNANÇ DUYGUSUN kaynağı, çıkış yeri nedir?

Din ve İnanç (sığınma, güven) Duygusu FITRAT'IMIZDA vardır. Yani Yaratılışımızdan, doğuştan gelir. (doğamızda, içimizde, özümüzde olan)

SORU 13. *İMAN İLE SALİH AMEL (a-bilgi edinmek/ b-ibadet etmek/ c-güzel ahlak/ d- yasaklardan kaçınmak) İLİŞKİSİ DİNİMİZDE ÇOK ÖNEMLİDİR.

İMANIMIZI GÜÇLENDİREN, KORUYAN VE ZAYILATAN 4 EYLEMİ (DAVRANIŞI-sâlih ameli) KISACA YAZINIZ VE 1'ER ÖRNEK VERİNİZ?

I-İmanımızı Güçlendiren 4 DAVRANIŞ:

I. İBADET ETMEK ÖRN: NAMAZ KILMAK

II. GÜZEL AHLAKLI OLMAK ÖRN: CÖMERTLİK

III. YASAKLARDAN KAÇINMAK ÖRN: KUMAR OYNAMAMAK

IV. BİLGİLİ OLMAK ÖRN: DİNİ BİLGİLER ÖĞRENMEK, BEŞERİ (felsefe, psikoloji, sosyoloji) VE TABİAT (fizik, kimya, coğrafya v.b.) BİLGİLERİ VB

II- İmanımızı zayıflatan, korumasız bırakan 4 eylem:

I- İBADET ETMEMEK ÖRN: ZEKÂT VERMEMEK

II. KÖTÜ AHLAKLI OLMAK ÖRN: İFTİRA ATMAK

III. YASAKLARI ÇİĞNEMEK ÖRN: FAİZ ALIP VERMEK

IV. BİLGİSİZ OLMAK, ÖRN: DİNİ BİLGİLERİ ÖĞRENMEMEK, BEŞERİ VE TABİAT BİLGİLERİ VB.

SORU 14. *İbadetin terim anlamını, tanımını yapınız. Yani İslam'da ibadet olarak görülen davranışlar nelerdir? 4 madde olarak belirtiniz? 1'ER ÖRNEK VERİNİZ?

a. Allah'ın emirlerini yerine getirmek ÖRN: Namaz kılmak,

b. Allah'ın yasaklarından kaçınmak ÖRN: içki içmemek,

c. Ahlaki bir davranışı (adalet vb) **A**-Allah'ın rızasını kazanmak için VE **B**-Allah'ın istediği şekilde yapmak (ÖRN: insanlara cömert olurken, dürüst olurken gösteriş v.b sebeplerle değil Allah'ın rızasını kazanmak için yapmak v.b.)

d. Dünyevi bir işi (para kazanmak v.b.) **A**-Allah'ın sevgisini kazanmak için **B**-Allah'ın istediği şekilde helal yollarla yapmak. ÖRN: HELAL TİCARET

İBADETİN TANIMI, KAPSAMI VE İLKELERİ

1-ALLAH RIZASI (İHLAS) İÇİN OLACAK

2-KİTAP VE SÜNNETE UYGUN OLACAK 3-İÇTEN GELECEK SAMİMİYETLE NİYET

EMİRLERİ YERİNE
GETİRMEK

YASAKLARDAN
KAÇINMAK

AHLAKTA
İHLAS

DÜNYA
İŞLERİNDE İHLAS

İBADET

Allah'ın emirlerini yerine getirmek
(Namaz kılmak, Cihad, Emri bil Maruf Nehyi anil Münker v.b.)

İBADET

Allah'ın yasaklarından kaçınmak
(içki içmemek, faiz yememek, domuz eti yememek v.b.)

İBADET

Ahlaki bir davranışı (adalet vb) Allah'ın rızasını kazanmak için yapmak
(Hayvana yiyecek verirken, insanlara cömert olurken, dürüst olurken Allah için yapmak v.b.)

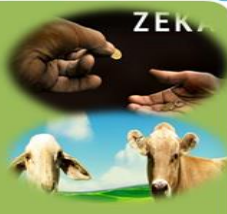
İBADET

Dünyevi bir işi (para kazanmak v.b.)
A- Allah'ın sevgisini kazanmak için
B- Allah'ın istediği şekilde helal yollarla yapmak.

İBADETİN ÇEŞİTLERİ (yapılış tarzı açısından)

1. BEDEN ile yapılan:
Namaz kılmak ve **Oruç** tutmak

2. MAL ile yapılan:
Zekât vermek ve **Kurban** kesmek

3. Hem BEDEN hem de MAL ile yapılan:
Hacca gitmek

4. DÜŞÜNCE ile yapılan:
Tefekkür

5. Söz (Dil) ile yapılan:
Allah'ı **Zikir** etmek

SORU 15. Peygamberlerin 5 sıfatını ve Türkçelerini yaz? Hz. Muhammedin (s.a.v.) hayatından bir örnekle açıklayınız?

1-SIDK: Peygamberler doğru (dürüst) insanlardır, yalan söylemezler.

2-EMANET : " emin (güvenilir) " ,emanete ihanet etmezler, sözlerinde dururlar.

3-FETANET : " akıllı ve zeki " .

4-İSMET : " günahsızdırlar, kötülük yapmazlar, hep iyilik yaparlar.

5-TEBLİĞ : " Allah'tan aldıkları emir ve yasakları insanlara eksiksiz, azaltma ve çoğaltma yapmadan ulaştırırlar, anlatırlar.

Örn: Hz. Peygamberimize (s.a.v.) düşmanları ve dostları lakap olarak "Muhammed'ül-Emin" (Güvenilir Muhammed) derler ve seyahate çıkacakları sırada altınlarını O'na emanet ederlerdi. Çünkü O, hiçbir zaman emanete ihanet etmedi ve sözünde durdu.

SORU 16. Peygamberlere iman etmek ne demektir? Tanımla ve 1 örnek veriniz?

A-Allah'ın göndermiş olduğu bütün elçilerin (25 adet) hepsini kabul etmek ve

B-Peygamberlerin DİNİN UYGULAYICISI, AÇIKLAYICISI, örnek, günahsız , İYİ BİR İNSAN olduğunu kabul etmek.

Peygamberlerin 5 özelliğine, TAM ve EKSİKSİZ KALP ile inanmaya peygamberlere iman etmek denir.

Örn: Bir kişi 24 elçiden 1'ine (Hz. İsa'ya) inanmaz ise veya Peygamberin 5 özelliğinden 1'ine (günah işlemediğine) inanmaz ise yani günah işlediğine, yalan söylediğine inanırsa iman olmaz, Müslüman olamaz.

SORU 17. a)Atatürk'ün İslam Dinini son din olarak gördüğü sözünü yazınız?

"Bizim dinimiz, en akılcı ve en doğal dindir. Bundan dolayıdır ki son din olmuştur."

b) Atatürk'ün İslam Dini ile ilgili sözlerinden 2 tane yazınız?

"Her fert dinini ve diyanetini öğrenmesi gerekir. Bunun da en güzel ve doğru yeri de mekteptir."

"Din vardır ve gereklidir. Dinsiz milletlerin devamına imkân yoktur."

SORU 18. *Allah katında yaratıklar içinde insanoğlunun en şerefli (eşrefi mahlukat), üstün olmasının 3 sebebini yazınız ve kısaca açıklayınız?

1-Akıl ve iradesiyle iman etmesi, Allah'ın yolundan gitmesi

2- Allah'ın Subûtî sıfatlarından 8'inin insanda sınırlı da olsa bulunması ve böylece İLAHİ BİR RUHA sahip olması

3- Evrendeki her şeyin, her nimetin insanlar için yaratılması.

4- İnsan, dezavantaj (eksiklik) içinde olduğundan (nefs, kötü duygular, Yani hırs, nankörlük, acelecilik, açgözlülük, inatçılık v.b.) fakat buna rağmen iyi tarafı seçtiği için diğer varlıklardan üstündür.

5-İnsanın inanıp inanmaması serbest bırakılıp zorunlu olmayıp özgür olduğu ve kendisi içinden gelerek iyiyi seçtiği için üstündür

SORU 19. İnsanın Allah ile iletişim (irtibat, bağ kurma) yolları nelerdir? 4 adetini yazınız.

a- Dua b- ibadet c-Tövbe d-Kur'an okumak (Orijinalini ve Mealini okumak)

SORU 20. Kur'an-ı Kerim'de İnsan ve Özellikleri

Kur'an-ı Kerim insanın yaratılışındaki güzelliğe dikkat çeker ve "Biz insanı en güzel biçimde yarattık." (Tin suresi, 4) buyurur. Yüce Allah insana akıl nimeti vermiş düşünmeyi, konuşmayı ve yazmayı öğretmiştir. Böylece insan hem başkalarıyla iletişim kurabilme hem de doğru ile yanlış; faydalı ile zararlıyı birbirinden ayırma imkânına kavuşmuştur. İnsanın üstün özelliklerle donatılması Kur'an-ı Kerim'de "And olsun biz insanoğluna şan, şeref ve nimetler verdik; onları

karada ve denizde taşıdık, kendilerine güzel güzel rızıklar verdik ve onları yarattıklarımızın çoğundan üstün kıldık.” (İsra suresi, 70) ifadeleriyle dile getirilir.

Allah (c.c.) insanı yeryüzünde halife yapmıştır. “Hani Rabbin meleklere, ‘Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım.’ demişti...” ayeti bunun bir göstergesidir. İnsan Allah’ın (c.c.) halifesi olarak büyük bir sorumluluk üstlenmiştir. Bu sebeple insan ilahi irade doğrultusunda, ahlak ve adalete uygun bir yaşam kurarak yeryüzünde iyiliği hâkim kılmaya çabalamalıdır.

Kur’an-ı Kerim’e göre insan;

- Asil ve üstün özelliklere sahip olarak yaratılmıştır.
- İnanan bir varlıktır.
- İrade sahibidir, seçimlerinde özgürdür.
- Bilen ve öğrenen bir varlıktır.
- Sorumluluk sahibidir.
- Varlığının bilincinde olan bir varlıktır.
- Yapıcı ve üreticidir.
- Amaç, idealler ve beklentileri vardır.
- İnsan ahlaki yönü olan bir varlıktır.

Kur’an’da insanın birtakım olumsuz özellikleri de bildirilir. Buna göre insan; sabırsız, aceleci, nankör, maddiyata ve rahatına düşkün, cimri, kibirli, unutkan, bilgisizce tartışan, ümitsizlik ve karamsarlık eğilimi taşıyan bir yaratılışa sahiptir. “Gerçekten insan, pek hırslı ve sabırsız yaratılmıştır. Kendisine fenalık dokunduğunda sızlanır, feryat eder. Ona imkân verildiğinde ise pinti kesilir.”(Me’âric suresi,19-21

Bu olumsuz özelliklerini

1.kontrol altında tutmalı,

2.iradesini güçlendirmeli,

3. nefsinin terbiye etmeli

4. Aklını Vahiy rehberliğinde kullanmalı ki KAMİL İNSAN olsun.

SORU 21: İslam Ağacı benzetmesini, önem derecesiyle açıklayınız?

SORU 22: Allah’ın sevgisine ulaşma yollarını önem derecesiyle açıklayınız?

İSLAM AĞACI

3

GÜZEL AHLAKLI OLMAK

Kul hakkı yememek, Yaratılanı Yaratandan ötürü sevmek, Ana-Babaya saygı- Adalet-Merhamet-Cömertlik v.b.

2

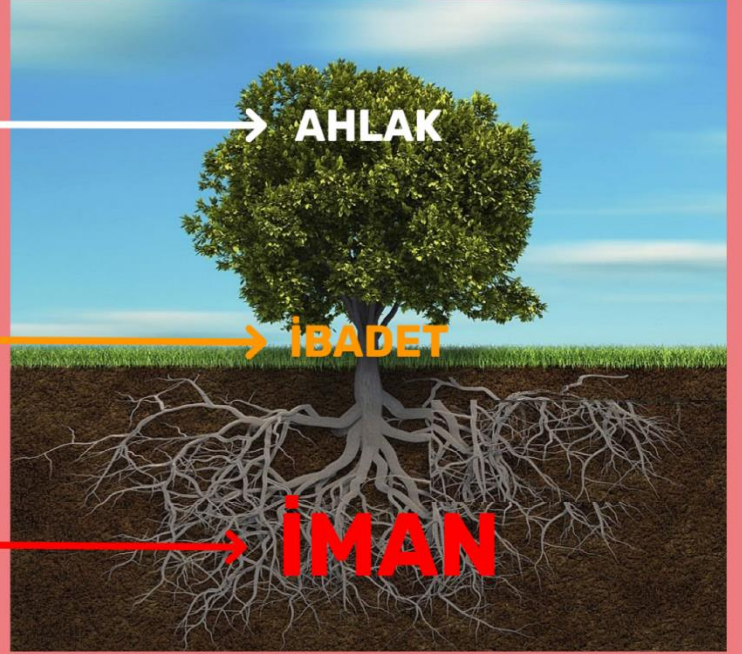
İSLAMIN 5 ŞARTI VE EMİR-YASA KLARA UYMAK

Kelime-i Şehadet getirmek-Namaz- Zekat-Oruç-Hac- Cihad- Emri bil Maruf Nehyi anil Münker-İçki içmemek- Faiz Yememek- Zina etmemek vb.

1

İMANIN 6 ŞARTINI KALPLE ONAYLAMAK

1-Allah'a Tevhid inancıyla iman etmek
2-Peygambere 3-Kitaplara 4-Ahirete
5-Meleklerle 6-Kadere iman.

İslam ağacının kökü, temeli İMAN, gövdesi Allah'ın emir ve yasaklarına uymak olan İBADET, dalları ve meyvesi de GÜZEL AHLAKLI olmaktır. İman (kök) giderse diğerleri de yok olur. İbadeti ve ahlaki anlamlı kılan TEVHİD İNANCIDIR.

" Kim inanmayı reddederse amelî kesinlikle boşa gider. O, âhirette de hüsrana uğrayanlardır." (Maide Suresi 5. ayet)

İSLAM DİNİ

ALLAH'IN SEVGİSİNE ULAŞMAK

01

BİLGİLİ OLMAK İLİM

A-Tabiat Bilgisi
(Astronomi, Fizik, Kimya v.b)
B-İnsan Bilgisi
(Felsefe, Sosyoloji, Psikoloji
v.b)
C- Din Bilgisi
(Kut'an-ı Kerim, Sünnet,
İçtihat)

02

İMAN ETMEK

Tevhid ile Allah'a
gönülden iman etmek.
Yani imanın 6 şartına
iman etmek.
İman, binanın temelini
oluşturur.
Temel olmadan
diğerlerinin önemi
yoktur.

03

İBADET ETMEK

Sadece Allah'a ibadet
etmek.
İhlas ile Allah'ın
verdiği görevleri
yerine getirmek.
Mesela: Namaz, Zekat,
Oruç v.b.

04

EMİR- YASA KLARA UYMAK

Allah'ın emir ve
yasaklarına uymak.
Cihad, Emri bil Maruf
Nehyi anil Münker,
Faiz yememek,
içki içmemek,
zina etmemek v.b.

05

GÜZEL AHLAKLI OLMAK

Yaratandan dolayı
yaratılanı severek
GÜZEL AHLAKLI
olmak.
Adalet, Cömertlik,
Merhamet v.b.

2. ÜNİTE: HZ. MUHAMMED (S.A.V) VE GENÇLİK

SORU 23: 1. KUR'AN-I KERİM'DE GENÇLER

Kuran-ı Kerim de gençler ve gençlik “feta” kavramı ile anlatılır ve her çağın gençlerine örneklik teşkil edecek bazı gençlerden bahsedilir. Peygamberler; gençlik dönemlerindeki erdemli davranışlarıyla içinde yaşadıkları topluma örnek olmuşlardır.

Habil:

Hz. Âdem'in oğlu olup kardeşi Kabil tarafından haksız yere öldürülmüştür. Yüce Allah'a teslim olan; ihtiras, haksızlık ve kıskançlıktan uzak duran bir genç idi.

Putları Kıran genç: Hz. İbrahim (a.s.)

Allah'ı (c.c.) arama çabası örnek verilir. O genç yaşına rağmen putlara tapan kavmiyle tek başına mücadele etmiştir. Hz. İbrahim'in (a.s.) kavmi ile olan tevhit mücadelesi, Kur'an'da pek çok ayette bildirilir. O, genç bir peygamber olarak bu mücadeleden asla vazgeçmemiş, insanları tek olan Allah'ı (c.c.) bilme konusunda düşünmeye çağırmıştır. Kur'an'da Hz. İbrahim'den (a.s.) bahsedilirken müşrik olan babasını Allah'ın birliği inancına çağırmasına, iyiliğe ve yardıma, yakın çevresinden başlamasına dikkat çekilmektedir.

Teslimiyet örneği: Hz. İsmail

Allah'a olan teslimiyeti ve bağlılığıyla örnek gösterilen gençlerdendir. Hz. İsmail (a.s.), teslimiyetinden ötürü ödüllendirilmiş, babasıyla beraber yeryüzünün ilk mabedi olan Kâbe'nin yapım şerefi onlara verilmiştir.

İffet konusunda gençliğin modeli: Hz. Yusuf (a.s.)

Kardeşleri tarafından kuyuya atılmış ve köle tüccarları tarafından Mısır'a köle olarak satılmıştır. Delikanlılık çağına gelince efendisinin hanımı ona göz koymuş ve ona kötü bir teklifte bulunmuştu. Ama Hz. Yusuf (a.s.), kendisine yapılan teklif karşısında iffetini koruyarak Rabbine sığınmıştı. Ancak iftiraya uğradı ve senelerce hapiste kaldı. Yüce Allah ona bilgi ve rüyaları yorumlama yeteneği verdi. Bunlar sayesinde haptisten kurtuldu. Mısır'a ekonomi bakanı oldu ve orada Allah'ın (c.c.) izniyle tevhit inancının kabul edilmesini sağladı. Genç bir peygamber olarak özellikle emaneti koruma, iffetli ve namuslu kalma, sözde ve davranışlarda dürüstlük, hakka ve hukuka riayet, görevi hakkıyla yerine getirme, affetme ve sevgi açısından örnek oluşturur.

Hz. Musa ve Hz. Şuayb'ın kızları

Hz. Musa (a.s.) bir genç olarak sorumluluk bilinci, hassasiyeti ve mazlumdan yana olan tavrı ile örnek oluşturur. Hz. Mûsâ ile Hz. Şuayb'ın kızları arasında geçen olayda iffet ve hayâ örneklerini görmekteyiz. Hz. Musa su başında karşılaştığı genç bir kızın edep ve hayâsına aynı şekilde karşılık vermiştir.

Hz. Süleyman (a.s.)

Bütün maddi imkânlarla sahip olmasına rağmen, Allah yolundan ayrılmayan dürüst, samimi, şımarmayan, kibirlenmeyen ve şükreden bir genç olarak örnek verilir.

Hz. Meryem

İffet ve hayâ abidesi genç bir kızdır. Kur'an-ı Kerim'de Yüce Allah'ın onu üstün kıldığı, en önemli vasfının ise iffet, hayâ, edep ve takva olduğu bildirilir. O'nun kendisini ibadete verdiği, en zor zamanlarda bile teslimiyetinden hiçbir şey kaybetmediği ifade edilir. Hz. Meryem (a.s.), hayatının her anında, yaptığı her işte Allah'a (c.c.) yönelen, Allah'ın (c.c.) ismini yücelten, ona yürekten bağlı, samimi bir inanandı. Allah'ın emrini

yerine getirme konusundaki azmi, kararlılığı, direnci, metaneti gibi konularda da genç kızlara ve tüm mümin kadınlara örnektir.

Ashab-ı Kehf

Kehf suresinde kıssaları anlatılan ve "Ashab-ı Kehf" yani "mağara arkadaşları" olarak bildirilen gençler, putperest bir toplumda yaşamalarına rağmen Allah'ın varlığına ve birliğine inanmış, bu inançlarını açıkça dile getirerek içinde buldukları toplumun inançlarına karşı çıkmışlardır. Zengin bir çevreye mensup olan bu gençler, inançlarından ötürü taşlanarak öldürülmekten veya dinlerini zorla değiştirmekten kurtulmak için mağaraya sığınmışlardır. Zamanın putperest kralına karşı cesaretle karşı duran, atalarının inançlarından yüz çeviren bu gençler, Allah'a (c.c.) iman konusunda sağduyuya sahip idiler.

SORU 24: 2. BİR GENÇ OLARAK HZ. MUHAMMED (S.A.V.)

Daha doğmadan babasını, 6 yaşında annesini kaybeden Hz. Muhammed (s.a.v) küçük yaşlardayken büyük acılar yaşamıştır. Hz. Muhammed'in kişiliğinin oluşmasında Ebu Talibin büyük katkısı olmuştur. Ebû Talib ve ailesinin yakın ilgisine karşılık Hz. Peygamber ev işlerinde sorumluluk almış, kendisine verilen işleri hakkıyla yapmış, amcasına ve yengesine saygıda kusur etmemiştir. O, zaman zaman koyunlara çobanlık yapmak suretiyle evin dışındaki işlerde de ailesine yardımcı olmuştur. Hz. Peygamber ticari hayata ilk adımını amcası Ebû Talib ile atmış, dokuz yaşından itibaren ticaret kervanları ile Şam istikametindeki şehirlere gidip gelmeye başlamıştır. Ticaret sayesinde Hz. Peygamber, alışveriş usullerini, insanlarla iletişim kurma yollarını öğrenmiştir. Sosyal yönü gelişmiş, değişik ülkelerin insanlarını ve kültürlerini tanımıştır. Onun ticaretle uğraşması, başkasına yük olmamasını ve kendi alın teriyle kazancını temin etmesini sağlamıştır.

Hz. Muhammed (s.a.v) gençlik yıllarında cahiliye kültürünü yansıtan panayırlara katılmaz, putlara saygı göstermez onlar için kesilen kurbanlardan yemezdi. Tek bir ilaha inanmasının yanı sıra kötü davranışlardan kaçıp erdemli davranmıştır. Arkadaş çevresini de bu doğrultuda belirlemiştir. Kâbe'nin tamirinde bulunmuş, Hacerü'l-esved'in yerine konulması sırasında ortaya çıkan anlaşmazlığın giderilmesinde hakem olarak seçilmiştir.

O, verdiği sözleri mutlaka yerine getiren, kimseyi aldatmayan, hile ve yalanla kazanç sağlamayan, asla yalan söylemeyen bir kişiydi. Hz. Muhammed (s.a.v.) gençliğinde ölçülü ve dengeli tutuma sahip, sözü dinlenir, herkes tarafından sevilen ve takdir edilen, doğruluğundan ve samimiyetinden şüphe edilmeyen karaktere sahipti. Bu yüzden Mekkeliler arasında "Muhammed'ül-Emin" yani "Güvenilir Muhammed" olarak anılırdı.

O; zayıfları korumuş, yoksulları himaye etmiş, genç yaşına rağmen haksızlığa karşı direnmiştir. Bu amaçla, Mekke'de zayıf ve kimsesizlerin hak ve hukuklarını savunmak, adaleti sağlamak ve zulme son vermek için kurulan "Hıl'ful- Fudul" (Erdemliler Topluluğu)un üyesi olmuştur.

Hz. Muhammed (s.a.v.), gençlik yıllarında güvenilirliği ve güzel ahlakı ile tanınırdı. Zor durumda olanlara yardım eder, kimseyi incitmez ve rahatsız etmez, kaba ve çirkin söz söylemezdi. Tutumlu davranır, cimrilik ve savurganlıktan kaçınırdı. Bencilik yapmaz, büyülenmez, başkalarını kıskanmazdı. Kimsenin dedikodusunu yapmazdı. İnsanlara değer verirdi. Kimseye kin duyup düşmanca davranmazdı. Aile büyüklerini sayıp sever, onlara yük olmamak için çalışır ve ev işlerine yardım ederdi.

SORU 25: 3. HZ. MUHAMMED (S.A.V.) VE GENÇLER

Hz. Peygamber gençlere önem vermiş, çocukları hafife almamış, onları hür düşünmeye ve doğru bildiğini cesaretle ifade etmeye teşvik etmiş ve bu sayede onların kişilik sahibi olmalarını sağlamıştır. Hz. Peygamber (s.a.v.), gençler ile güzel bir iletişim kurmuş ve onlara değer vermiştir. Onların kendilerine güvenmeleri için gereken ortam ve fırsatları hazırlamıştır. Hz. Muhammed (s.a.v) gençlere öylesine candan ve şefkatli davranmıştır ki gençler ona yürekten bağlanmışlardı. İslam'ı yayma konusunda asıl destek toplumun yeniliğe

açık, idealist ve enerjik kesimini oluşturan gençlerden gelmiştir. Mekke Dönemi'nde Müslüman olanların çoğunluğunu gençler oluşturmaktaydı. Genç yaşta İslam'ı kabul eden bu erkekler ve kızlar İslam'ı tebliğ faaliyetlerinde görev almışlardır.

Hiz. Muhammed gençlere, kendi ilgi alanlarına uygun görevler vermiştir. Örneğin Musab b. Umeyr'i 20 yaşında Medine'ye öğretmen olarak göndermiş, 21 yaşında olan Muaz b. Cebel'i hem yönetici hem de öğretmen olarak Yemen'e tayin etmiştir. 18 yaşındaki Usame b. Zeyd'i ordunun başına komutan olarak atamıştır.

Hiz. Muhammed (s.a.v.), cesaret ve enerjilerinden gereği gibi yararlanmak için her şeyden önce gençlerin kendine güvenen, sağlam bir kişilik geliştirmelerine imkân sağlanmasını istemiş, kendi ilgi alanlarında yetişmesine destek vermiştir. Gençleri ilgi duydukları alanlarda görev almaya teşvik etmiştir. Bazı gençlerin yabancı dil öğrenmesini istemiş, vahiy kâtiplerini genellikle gençler arasından seçmiş, gençlerin fetvâ vermesine müsaade etmiş, ayrıca onlardan öğretmenler tayin etmiştir.

SORU 26: 4. BAZI GENÇ SAHABİLER

Arkadaş, dost gibi anlamlara gelen sahabi, "Hz. Peygamber'e (s.a.v.) yetişmiş, ona iman etmiş ve arkadaş diye anılabilecek ölçüde uzun süre onunla birlikte bulunup sohbetine devam etmiş ve getirdiği daveti anlamış kimselere" denir. Bazı genç sahabiler erdemli davranışlarıyla öne çıkmış ve sonraki nesiller için İslam ahlakının sembolü haline gelmişlerdir.

Bilge ve kahraman bir genç: Hz. Ali

- Hz. Peygamber'in amcası Ebu Talib'in en küçük oğludur ve ilk iman edenlerdendir. Hz. Fatıma ile evlenmiştir.
- Hicret esnasında Hz. Muhammed (s.a.v.) Hz. Ali'yi, kendisini öldürmeye gelecek müşrikleri oyalaması ve kendisine verilen emanetleri sahiplerine iade etmesi amacıyla Mekke'de bırakmıştır.
- Hicretin beşinci ayında muhacirler ile ensar arasında kurulan muâhât (kardeşlik antlaşması) sırasında Hz. Peygamber, Hz. Ali'yi kendisine kardeş olarak seçmiştir.
- Zeki kişiliği yanında daima Hz. Peygamber (s.a.v.) ile beraber oluşu sebebiyle gelen ayetleri ezberledi, bu ayetlerle ne kastedildiğini kavradı. Hz. Peygamber'in insanlara İslam'ı nasıl anlattığını, olaylar karşısında nasıl bir tutum takındığını yakından gördü. Bu süreç, Hz. Ali'nin (r.a.) İslam'ı derinden kavramasını sağladı.
- Bedir, Uhud, Hendek ve Hayber başta olmak üzere hemen hemen bütün askerî harekâtlara katılmış, bu savaşlarda Hz. Muhammed'in (s.a.v.) sancaktarlığını yapmış ve büyük kahramanlıklar göstermiştir. Uhud'da ve Huneyn'de çeşitli yerlerinden yara almasına rağmen Hz. Peygamber'i bütün gücüyle korumuştur. Hayber'de zafer kazanılmasına büyük katkı sağlamıştır.
- Hz. Peygamber'e kâtiplik ve vahiy kâtipliği yapmış, Hudeybiye Antlaşması'nı da yazmıştır.
- Mekke'nin fethinden sonra Kâbe'deki putları imha etme görevi ona verilmiştir.
- Hz. Peygamber vefat ettiğinde, cenaze hizmetlerini, O'nun vasiyeti üzerine Hz. Ali yapmıştır.

Genç Bir Davetçi: Erkam b. Ebi'l-Erkam

- İslam'ı ilk benimseyen gençlerdendir. Safa Tepesi yanındaki evi, Müslümanlar için adeta bir karargâh olmuştur.
- Bedir, Uhud ve diğer savaşlara katılmış ve büyük fedakârlıklar göstermiştir.

- Hz. Muhammed (s.a.v) zaman zaman onu, zekât toplamakla görevlendirmiştir.
- Ziraat ve ticaretle geçinen, davetçiliği ve fedakârlığı yanında takva ve şecaat sahibidir.
- Aldığı iyi eğitim, okuma yazma bilmesi ve iletişim becerisiyle İslam'ın benimsenmesinde önemli görevler yerine getirmiştir.

Genç Bir Öğretmen: Mus'ab b. Umeyr

- Refah ve bolluk içinde yetişmiş, giyimi ve nezaketi ile herkesin beğenisini kazanmıştır. Ailesi onu İslam'dan vazgeçirmek için her yola başvurdu. Ama o, ailesini ve servetini terk edip Habeşistan'a hicret etti.
- Akabe Biatında Medineliler, kendilerine İslamiyet'i öğretecek bir öğretmen isteyince, Hz. Peygamber onu görevlendirdi. İyi bir öğretmen olmanın yanı sıra savaşlarda sancaktarlık yapmış ve büyük kahramanlıklar göstermiştir.
- Hz. Peygamber'in (s.a.v.) Medine'ye hicretinden sonra da onun yanında kaldı ve İslam'ı anlatmaya devam etti.

Bedir Savaşı'na, ardından Uhud Savaşı'na katıldı. Bu savaşta 625 yılında şehit oldu.

Genç Bir Komutan: Üsame b. Zeyd

- Hz. Peygamber'in evlatlığı olan Zeyd b. Harise'nin (r.a.) oğludur. Pek çok ahlaki erdeminin yanı sıra, özellikle cesareti ile dikkat çekmişti.
- Henüz 18 yaşını doldurmamışken babası ile Mute Savaşına katılmıştır.
- Hz. Peygamber, vefatından kısa bir süre önce, Üsame'yi, içinde Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ömer'in (r.a) de bulunduğu, Suriye dolaylarına gönderilecek ordunun komutanlığına atamıştır. Hz. Peygamber (s.a.v.), yaşı küçük olan Üsame'yi (r.a.) kumandan olarak tayin etmekle büyüklüğün yaş, soy sapta değil, iman, şuur, dirayet ve yetenekte olduğuna dikkat çekiyordu. Bu tutum toplumun hangi kesiminden olursa olsun gençlere fırsatlar tanınması ve onların yetiştirilmesine katkı sağlanması açısından önemlidir.

Genç Bir Yönetici: Muaz b. Cebel

- Zeki, dirayetli, ihlaslı, öğrenmeye meraklı bir gençti. Müslüman olduğu andan itibaren İslam'ı büyük bir hevesle öğrendi. Hz. Peygamber'in (s.a.v.) dini konularda nasıl fetva verdiğine dikkat eder, kavramaya çalışırdı. Daima onun yanında bulunmaya gayret ederdi.
- Hz. Peygamber (s.a.v.), Muaz'ı (r.a.) İslam'ın helal ve haramlarını en iyi bilen kişi olarak gösterirdi. Onu hicretin 9. Yılında zekât memuru ve kadılık göreviyle Güney Arabistan'a gönderdi.
- Hz. Ömer, halifeliği döneminde de fikhî konularda Muaz b. Cebel'e (r.a.) sık sık başvurmuştur.

Habeş Kralının Huzurunda Bir Genç: Cafer b. Ebi Talib

- Hz. Muhammed'in (s.a.v.) amcası Ebu Talib'in oğlu, Hz. Ali'nin de ağabeyidir
- Mekkeli müşriklerin Müslümanlara eziyetleri artınca Habeşistan'a hicret eden ikinci grup içinde hanımıyla birlikte yer aldı. Habeş hükümdarı Necaşi'nin huzurunda Mekke'nin hitabet sanatında en önde gelen isimlerine karşı İslam dinini savunduğunda henüz yirmi beş yaşlarında genç bir sahabiydi.

Genç Bir Âlime: Hz. Aişe

Mekke'de doğdu. Babası Hz. Ebu Bekir (r.a.), annesi ise Ümmü Ruman'dır. Medine'ye hicretten sonra Hz. Peygamber ile evlendi. Kur'an-ı Kerim'i ve hadisleri iyi şekilde bilmesi, bunları açıklayıp yorumlaması ile İslam tarihinde önemli bir yere sahiptir. Diğer erdemlerinin yanı sıra, özellikle ilmi kişiliğiyle şöhret bulmuştur. Kuvvetli hafızası sayesinde Hz. Peygamber'in hadis ve sünnetinin, daha sonraki nesillere ulaştırılmasında üstün çaba göstermiştir. Rivayet ettiği toplam 2210 hadisle, en çok hadis aktaran yedi âlim sahabeden biri olmuştur.

Tefsir, Fıkıh, Arap tarihi, ensab (soy ilmi) ve şiir alanlarında derin bilgi sahibiydi.

Genç Bir Anne: Hz. Fatıma

- Hz. Peygamber (s.a.v.) ve Hz. Hatice'nin (r.a.) terbiyesi altında yetişti. Hayâ ve edebin yanı sıra konuşma tarzından yürüyüşüne kadar da pek çok özelliği ile babasına benzerdi. Arapçayı güzel konuşur, Arap edebiyatını da iyi bilirdi. Yazdığı şiirlerden meşhur olanları vardır. Hadis de rivayet etmiştir.
- Küçük bir kız iken, Hz. Peygamber'e yönelik sataşmalara karşı tavrı ve sözü ile korkusuzca kendisini siper etmiştir. Uhud Savaşı'na da katılarak gazilere yiyecek ve su taşımış, yaralıları tedavi etmiştir.
- Özellikle genç bir anne olarak ön plana çıkar. Çocuklarının terbiyesi ile yakından ilgilenmiş, onların İslam ahlak ve terbiyesini öğrenmeleri için gereken çabayı göstermiştir. O, çocuklarıyla ilişkilerinde sevgi, adalet, dürüstlük ve fedakârlığa önem vermiştir. Çocuklarına şefkatle yaklaşmış ve onlara her konuda destek olmuştur.

Sorumluluk Sahibi Bir Genç: Esmâ binti Ebi Bekir (r.a.)

- Hz. Ebu Bekir'in kızı, Hz. Aişe'nin ablasıdır.
- Hicret emri verildiğinde, İslam uğruna hiçbir fedakârlıktan çekinmeyip Sevr mağarasında Hz. Peygamberle birlikte göç eden babasına yardım etmiştir.
- Hadis rivayet eden hanım sahabilerdendir.

SORU 27: 5. KUR'AN'DAN MESAJLAR:

Al-i İmran Suresi 159. Ayet

“Allah'ın rahmeti sayesinde sen onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın, onlar senin etrafından dağılıp giderlerdi. Artık sen onları affet. Onlar için Allah'tan bağışlama dile. İş konusunda onlarla müşavere et. Bir kere de karar verip azmettin mi, artık Allah'a tevekkül et, (ona dayanıp güven). Şüphesiz Allah, tevekkül edenleri sever.”

Bu ayet Hz. Peygamber'in büyüklüğünü, yüksek ahlakını ve yüreğinin şefkat ve merhametle dolu olduğunu gösterir.

- Kaba ve katı kalpli bir kimse, başka bazı erdemlere sahip olsa da muhataplarında nefret uyandırır.
- İslam'ın eğitim metotlarından biri de affetmektir. Yerine göre af, cezadan daha etkili olur. Hz. Peygamber'in Müslümanlara karşı bu şekilde merhametli davranması neticesinde birçok kimse Müslüman olmuştur.
- Allah (c.c), Hz. Muhammed'e sahabeyle ilgili olarak;
– Şahsiyetlerine değer vermesini,

- Yönetimde onlarla istişare etmesini,
  - Onlara görev verip sorumluluk duygularının gelişmesi için çaba göstermesini,
  - Hatalarını bağışlamasını,
  - Günahlarının affı için dua etmesini emretmiştir.
- Hz. Peygamber vahiy dışındaki meselelerde özellikle savaş konularında sahabe ile istişare eder, sonra karar verirdi. Bedir Savaşı'nda ordu için seçilecek karargâh ve savaş sonrasında alınan esirler hakkında verdiği kararı da arkadaşlarıyla yaptığı istişare sonunda vermiştir.
  - Tevekkül, elimizden gelen tüm çabayı gösterdikten sonra sonucu Yüce Allah'a bırakmaktır.